

СЕКЦІЯ 6

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ТА МИТНОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Л.С. Стригуль, к.е.н., доцент НТУ «ХП», Харків

В.М. Зозуля, студентка НТУ «ХП», Харків

ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: СУЧАСНІ УМОВИ І ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Реформа податкового законодавства, зокрема прийняття Податкового кодексу України [1] та змін до нього, внесла певні корективи у систему нарахування та стягування податку на доходи фізичних осіб. Відтак, актуальним постає питання дослідження впливу цих новацій, визначення основних проблем та недоліків функціонування ПДФО, а також пошук важелів удосконалення процесу функціонування даного податку.

Дослідженню проблем сучасної податкової системи в цілому, а також податкової політики в сфері оподаткування доходів фізичних осіб присвячені роботи вітчизняних вчених: О. Василика, В. Вишневського, М. Дем'яненка, С. Каламбет, В. Мартиненка, А. Поддєрьогіна, В. Синчака, А.Соколовської, Л. Шаблістої, І. Чугунова, та інших [2]. Щодо механізму оподаткування доходів фізичної особи – підприємця, то тут також існує ряд протиріч та невизначеностей, котрі вимагають їх подальшого вирішення. Проте варто переглянути механізм нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб у зв'язку з останніми змінами податкового законодавства.

В сучасних умовах, коли надходження від оподаткування доходів фізичних осіб стають визначальним джерелом формування доходів місцевих бюджетів, малодослідженими залишилися проблемні питання що стосуються

процесу оподаткування як доходів громадян, так і доходу, що отримують фізичні особи – підприємці від реалізації господарської діяльності.

Податок на доходи фізичних осіб відіграє значну фіскальну роль, але головною проблемою даного податку є те, що він не є нейтральним і соціально справедливим. Бідні верстви населення у структурі власних витрат сплачують значно більший обсяг коштів, ніж заможні. Це обумовлено тим, що для більшості громадян з невисокими статками єдиним джерелом доходу є зарплата.

Основні чинники, які позитивно впливають на надходження податку на доходи фізичних осіб [3]:

- зростання витрат на оплату праці;
- легалізація виплати заробітної плати;
- позитивні тенденції до зростання доходів низькооплачуваних верств населення через державне підвищення мінімальних соціальних гарантій;
- зростання змішаних доходів домашніх господарств за рахунок індивідуальної підприємницької діяльності.

Чинники, які безпосередньо впливають на забезпечення зростання життєвого рівня населення і надходження податку на доходи фізичних осіб [4]:

- підвищення мінімальної заробітної плати;
- підвищення прожиткового мінімуму на одну працездатну особу.

Таким чином, податок на доходи фізичних осіб виконує важливу фіскальну та соціально-регулятивну функції. Реформування податкового законодавства сприяло збільшенню податкових надходжень до бюджету та створило умови для підвищення впливу податку на рівень життя населення. Основним напрямком подальшого удосконалення законодавчої бази у цій сфері має стати зменшення податкового навантаження на соціально-незахищені верстви населення та зростання відповідальності платників податку за ухилення від оподаткування.

Список літератури: 1. Податковий кодекс України зі змінами і доповненнями внесеними Законами України від 1 січня 2014 року. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, N 13-14, N 15-16, N 17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

2. *Вишневский В.П.* Налоговая политика: методология, теория и практика: моногр. /В. П. Вишневский, О. В. Виецкая, О. Н. Гаркушенко и др.; под общ. ред. В. П. Вишневого / НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти. – Донецк, 2011. – 528 с

3. *Перерва М. Г.* Податок на доходи фізичних осіб / М. Г. Перерва // Економічні науки. – Серія «Облік і фінанси». — 2011.— №8(29).— Ч.4. – с. 136.

4. *Швабій К.* Податки з доходу фізичних осіб: проблеми і перспективи [Текст] / К. Швабій // Вісник податкової служби України. - 2010. - № 6. - С. 33-35.